

Hội thảo " Hệ thống Quản lý Thư viện và các Tiêu chuẩn"
Ban Tin Dien Tu – Cau Lac Bo Thu Vien 3/2001
http://www-lib.hcmuns.edu.vn/clb/bt2001/btdt3_2001.htm

Từ ngày 26-28/9/2001, tại Trung tâm Phát triển Thông tin Việt nam (Hà nội), đã diễn ra một hội nghị quốc tế về hệ thống thư viện và các tiêu chuẩn trong công tác thư viện. Hội nghị đã nghe các bài báo cáo của các chuyên gia thông tin thư viện hàng đầu của Mỹ và Úc như Giáo sư David Wilmoth, Tổng Giám đốc Trường Đại học Quốc tế RMIT, Giáo sư Bob Stueart, Cựu Hiệu trưởng trường Cao học Khoa học Thông tin và Thư viện Simmons (Boston, Mỹ), Giáo sư Patricia Oyler, trưởng Cao học Khoa học Thông tin và Thư viện Simmons (Boston, Mỹ), bà Sally MacCallum - Thư viện Quốc hội Mỹ, bà Joan Mitchell, biên tập viên trưởng của bộ phân loại Dewey.

Đánh giá cao tầm quan trọng của hội thảo đối với sự nghiệp thư viện Việt Nam, Ông Võ Hồng Quang, Thư trưởng Bộ Văn hóa Thông tin, Ông Trần Văn Nhung, Thứ trưởng Bộ Giáo dục Đào tạo đã đến dự khai mạc và bế mạc để lắng nghe kết quả của hội thảo.

Ban Tổ chức mời một số chuyên gia thư viện đến từ các thư viện trọng điểm của Việt Nam như Vụ Thư viện, Thư viện Quốc gia Việt nam, Trung tâm Thông tin Tư liệu KHKT Quốc gia , Thư viện KHTH Tp. HCM, TV ĐHQG -Hà nội, TV ĐH Huế, TVĐH Cần thơ, TVĐH Đà Nẵng... tham gia và đóng góp ý kiến cho hội thảo.

Các báo cáo viên đã trình bày một số chủ đề sau:

1. Lập kế hoạch chiến lược cho dịch vụ cung cấp thông tin
2. Mạng và chương trình hợp tác liên thư viện
3. Chính sách phát triển và bổ sung nguồn tài liệu điện tử
4. Các tiêu chuẩn - AACR2 và phân tích chủ đề
5. Khuôn thức chuẩn MARC21
6. Hệ thống phân loại Dewey
7. Một mô hình phát triển hệ thống quản lý thư viện tích hợp tại Malaysia
8. Tiến trình chọn lựa và xác định những yếu tố cần thiết của hệ thống quản lý thư viện tích hợp

Sau ba ngày làm việc, các thành viên tham gia hội thảo đã nhất trí một số điểm cơ bản như sau:

1. Mỗi thư viện nên phác thảo một Bản kế hoạch chiến lược Phát triển nguồn tài nguyên thông tin phục vụ bạn đọc
2. Khuyến khích thành lập một Hội đồng khoa học cấp ngành để thành lập các tiêu chuẩn quốc gia về thư viện, góp phần vào việc phát triển giáo dục, kinh tế, công nghệ quốc gia.
3. Thư viện Quốc gia Việt nam đưa ra Bộ mục lục liên hợp quốc gia và đề nghị áp dụng trong hệ thống thư viện Việt nam
4. Nghiên cứu khả năng thành lập một Consortium trong cả hệ thống thư viện Việt nam, đặt biệt trong lĩnh vực bổ sung nguồn tài liệu in ấn và các ấn phẩm điện tử.
5. Khuyến khích sử dụng hệ thống phân loại Dewey thống nhất trên toàn đất nước Việt nam
6. Đề nghị áp dụng khuôn thức chuẩn MARC 21
7. Kiến nghị Bộ Giáo dục đào tạo, Bộ Văn hoá Thông tin đưa hệ thống phân loại Dewey, AACR2 và MARC 21 vào chương trình giảng dạy của các trường đào tạo về thư viện
8. Tìm nguồn tài trợ để biên dịch bản tóm lược hệ thống phân loại Dewey
9. Phát triển chương trình đào tạo sử dụng hệ thống phân loại Dewey và MARC 21
10. Trên cơ sở các tiêu chuẩn quốc tế (Dewey, MARC21, AACR2...), tìm nguồn quỹ để phát triển hệ thống quản lý thư viện tích hợp. Về việc chọn lựa một phần mềm quản lý thư viện, Giáo sư Patricia Oyler đưa ra 4 tùy chọn sau:
  - Thư viện hợp tác với Công ty phần mềm nhỏ, nhưng mạnh về khả năng tài chính để cùng nhau phát triển hệ thống phần mềm quản lý thư viện tích hợp cho thư viện mình.

- Thư viện hợp tác với Công ty phần mềm lớn nghiên cứu, cài đặt và phát triển một phần mềm thư viện đã có sẵn cho phù hợp với nhu cầu thư viện
- Chọn một vài Công ty cung cấp phần mềm; Cài đặt những phần mềm quản lý này ở một số thư viện; Chọn phần mềm thích hợp sau một thời gian thử nghiệm hoặc duy trì sự hợp tác giữa các Công ty phần mềm để tổng hợp các tính năng mạnh của mỗi phần mềm
- Đánh giá kỹ lưỡng các phần mềm; Chọn phần mềm tối ưu; Thư viện cùng Công ty phần mềm thường xuyên hợp tác đánh giá, chỉnh sửa và nâng cấp; Chọn lựa thời điểm cài đặt và sử dụng một phần mềm thống nhất tại tất cả các thư viện

Giáo sư Bob Stueart sẽ trở lại Việt Nam trong thời gian sớm nhất để trình bày kết quả hội thảo cũng như một số kiến nghị với lãnh đạo ba Bộ chủ quản của hệ thống thư viện Việt nam

Tại Hội nghị một trong những vấn đề "nóng" được quan tâm từ cả hai phía, các chuyên gia nước ngoài và những người làm công tác thư viện tại Việt Nam, là cơ sở pháp lý của việc qui định các tiêu chuẩn thống nhất trong cả nước cho hoạt động của các thư viện. Vấn đề này đã được ông Phạm Thế Khang, giám đốc thư viện Quốc gia VN, thông báo: hiện nay Bộ Văn hóa Thông tin cùng với Thư viện Quốc gia đang tiến hành các thủ tục cũng như các văn bản cần thiết để trình Chính phủ kế hoạch thành lập Hội đồng Khoa học Thư viện Quốc gia. Hội đồng này sẽ tập hợp các chuyên gia đầu ngành trong lĩnh vực thư viện và công nghệ thông tin thư viện và là bộ phận chuyên môn cao nhất của ngành chịu trách nhiệm soạn thảo để trình chính phủ các qui định về tiêu chuẩn để triển khai các hoạt động của thư viện Việt Nam trong tương lai. Đây là nỗ lực đáng mừng của Chính phủ trong việc tạo ra những định hướng thống nhất cho hoạt động của các thư viện trong nước.

Bên lề hội nghị còn có một số trao đổi về việc sử dụng các phần mềm tích hợp quản lý thư viện. Các phần mềm hiện nay đang sử dụng tại các thư viện VN do các nhà sản xuất VN cung cấp đang còn có một số hạn chế về độ tin cậy. Do thời gian dùng thử nghiệm chưa nhiều, qui mô khai thác chưa lớn nên chưa thể có kết luận một cách rõ ràng chất lượng của các sản phẩm này. Như vậy, việc kết nối liên thư viện để chia sẻ nguồn lực trong tương lai có khả thi với các phần mềm không thống nhất này không. Về mặt kỹ thuật, việc sử dụng chung một phần mềm đạt tiêu chuẩn quốc tế là tốt nhất. Thế nhưng, năng lực tài chính và truyền thống muốn hình thành cái riêng của mình tại các thư viện đang là trở lực lớn cho việc kết nối trong tương lai.

DIỆP KIM CHI - HÀ LÊ HÙNG
